

ved at faae de nævnte Baner fuldendte til denne Tidsfrist, saa tror jeg, at Banfeligheden nærmest maa søges noget længere tilbage i Tiden, snarest maa spores tilbage til den Tid, da vi i den sidste Samling forhandlede om Paabegyndelsen af disse Baner. Jeg advarede dengang alvorlig imod at udsætte deres Paabegyndelse, idet jeg mente at kunne paavise, hvor overordentlig vanffeligt det saa vilde være at faae dem fuldfærdige i rette Tid, ikke at tale om, at Anlægget paa Grund af Udsættelsen sandsynligvis vilde blive ikke lidet dyrere.

Finansministeren: Hvad det Foredrag angaar, der blev holdt af den ærede 2den Landsstingsmand for 1ste Kredts (Kier), skal jeg blot bemærke, at jeg tror, at det ærede Medlem tog fejl, naar han fortolkede en Bestemmelse i Finansloven som den, hvorved 4 Millioner af Reserveranden ere forte til Indtægt, som en Forpligtelse for Ministeren til at realisere 4 Millioner. Dette er paa ingen Maade Tilfældet, og det har heller aldrig været Tilfældet. Det er kun en Grændse, indover hvilken Ministeren ikke kan gaa, men det er ingen Forpligtelse for ham. Det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, berorte en Del Punkter, som det maa være mig af Bigtighed saavidt muligt at faae klarede for det høie Thing. — For det Første maa jeg da med Hensyn til hvad det ærede Medlem anførte om den indirekte Nytte af Sernbanerne, gøre opmærksom paa, at den har jeg aldrig villet bestride og navnlig ikke for de her omhandlede Sernbaners Vedkommende. Man kan værde denne Nytte forskjellig for de forskjellige Sernbaner, men jeg har ikke paa nogen Maade kunnet føre den i denne Debat og kan heller ikke acceptere den som et Moment med Hensyn til Virderingen af det Spørgsmaal, hvorom der her har været Strid. Her træde Sernbanerne kun op som en finantseel Gjenstand, og det vore finantseelle Overveetser af Statskassens Balanceskræber det nævnte Spørgsmaal, hvor nyttige slige Foretagender end det muligt i mange Henseende kunne være for Landet, ganske i Skyggen. Her er netop kun Spørgsmaal om deres Betydning for Finanskassen, og i

den Retning vil den indirekte Nytte, som sagt, ikke faae noget Videre at sige. — Dernæst maa jeg med Hensyn til den Sammenligning, som kan drages mellem Betanlæg og Sernbaneanlæg, bemærke, at Berettigelsen og Betydningen af en saadan Sammenligning synes mig udelukkende at være paa, hvorvidt de paagjældende Sernbaneanlæg kunne forventes i det Hele taget at ville give noget Retfærdigt. Men det er nu dette, hvorom jeg maa tilstaa, at jeg med Hensyn til de Sernbaner, som der her er Spørgsmaal om, har meget stærkt Tvivl. Grede Medlemmer ville have fattet, at jeg dermed slet ikke reiser nogen Debat om, hvorvidt de her anlægges. Et anlægge mange Ting, som ikke give noget finantseelt Udbytte, enten al som derfor kunne være alligevel vigtige for Landet i enhver Henseende. Og Debat om de omhandlede Sernbaners Bigtighed for Landet betragter jeg som afsluttet. Men derimod er Spørgsmaalet om, hvorvidt de kunne antages at ville give noget som helst Udbytte, endnu et naabent Spørgsmaal, og dette er et Spørgsmaal, som netop meget væsentlig kommer i Betragtning ved vore Forhandlinger her. Efter de Erfaringer, som ere indhentede paa den øvrige jydsk Sernbane, stiller det sig for mig som sandsynligt, at de omtalte Sernbaner ikke ville give noget Overflud, og, naar dette ikke allerede er gaaet op for flere, ligger det vistnok kun dertil, at man væsentlig har fæstet sig paa de Erfaringer, som ere erhvervede paa de bestaaende jydsk Sernbaner som en Helhed, og derimod ikke nærmere har undersøgt de enkelte Dele af dem. Jeg tror, at det for Enhver, der vil foretage denne Undersøgelse meget nøjagtig, vil gaa op, at der er visse Stræfninger af de nuværende jydsk Sernbaner, og det ikke saa ganske ubetydelige endda, som have den af mig ny nævnte Karakter, og som hidtil stadig have vist sig at have den Karakter, at de ikke længere ere i Stand til at bære deres egen Drift. Og det er dette, som jeg frygter for ligeledes i meget høj Grad vil blive Tilfældet med de vestjydsk Baner. Derfor er det ogsaa, at jeg ikke kan tiltræde det Forslag, der af flere ærede Medlemmer er blevet fremsat som en Reminiscents fra tidligere Forslag i lignende Retning, at